

11. Sep. 1842

FACTS

Date:

11. Sep. 1842

Page number:

Dagbog A, side 52-54

TRANSCRIPTION

11 Sept. L M N

Louise Marie Neergaard! endnu hænger mine Tanker ved Dig. – "Mand er Mands Glæde – Træet fortørres, som staaer i øde Torp og dækkes hverken af Bark eller Blade, saa er den Mand, hvem Ingen ynder, hvi skulde han længe leve? – Taaber af Kloge gjør Menneskens Sønner den mægtige Elskov – men Ingen det undre, at anden Mand Kjærlighed hylder; den hulde Skabning, som gjør ringe Indtryk paa Tossen, tit rører den Visel!"¹ – Vel veed jeg, at jeg er hverken viis eller klog, og tillige, at jeg ikke staaer saadan ene, at Ingen skulde ynde mig; men dog maatte jeg tænke paa disse Steder i Havamaal, med Friskhed og Liv, trods deres høie Alder, endnu for vor Tid. Det er det Sande: at denne Pige har gjort stærkt Indtryk paa mig, men denne Kjærlighed seer jeg af de foregaaende Blade har ogsaa gjort mig til Taabe. Hvortil henskrive dette Visvas, det er nok: jeg vil gemme hendes Minde, saalænge jeg nærer noget Haab om at vinde hende, eller, til jeg erkjender, min Følelse for hende var ikke sand Kjærlighed. Dog saaledes maa jeg nu betragte den; men det er ingen Fordom at en Mand skal kunne føde sin Kone, og derfor, bort med alle Tanker om Frieri og Forlovelse til jeg staaer fastere paa mine Been. Over 14 Dage har jeg nu været paa Vedbygaard, har daglig seet hende, daglig glædet mig ved hendes milde Kjærlige Væsen, men endnu ingen Spor fundet af hvad der kunde ligne Kjærlighed til mig. Hun er ikke min, hun er god, for god til mig. Aldrig vil jeg glemme den Omhu, hvormed hun pleiede sin ældste Broder,² der blev syg, imens jeg var der, heller aldrig hendes Ord paa de Spadseretoure, hun og Louise Lundbye tillode mig at deltage i. Den 3 Sept. gik hun med os til en Bakke, som H.C. Andersen •53• har døbt: Deiligheden. Jeg tegnede her et Udkast af Egnen³ i min lange, kjære Bog, hun selv har givet mig; det blæste, og venligt tilbød hun at holde paa Bladet, der flagrede for Vinden – hvor var jeg henrykt mens jeg tegnede dette Udkast, hendes Øine fulgte min Pen, hun sad der saa tæt ved mig, havde vi været ene, jeg kunde have tilstaaet hende, hvor kjær hun var mig. – Den 27 August var det den gamle Jomfru Bonas Fødselsdag. Man opfordrede mig til at arrangere nogle Tableauer; den ene skulde forestille [overstreget: H] Spaaqvinden, der forudsiger Hyrdedrengen sin tilkommende Storhed som den mægtige Pave Sixtus eller Gregor, jeg kan ikke huske det. Hun var Moderen, og jeg forbausedes ved at see, hvor hun var kjøn i den Dragt, vi i en Hast havde lavet sammen, hun er jo ellers ikke kjøn, jo, naar hun om Aftenen efter en Spadseretour i Hast havde hjulpet paa de nedfaldne Krøller ved at samle Forhaaret og lægge det i een tyk Lok bag Øret, da var hun st smuk, men det troer hun ikke selv. – Samme Aften tog hun en ældgammel kostbar Dragt paa, de har i Familien fra hendes Bedstemoders Tid, fik en Art Sæt lavet sammen, jeg troer af et gammelt Slør med kostelige Kniplinger, [overstreget: og] en Vifte i Haanden og skulde saaledes ligne et gammelt Familieportrait, som

vi finde dem fra forrige Aarhundrede. Ogsaa der saae hun godt ud. – Saaledes mindes jeg mange Ting fra dette Besøg, men intet er mig saa kjær, som Erindringen om vor Vandring til Deiligheden, da hun gjorde mig opmærksom paa den deilige Belysning paa den fjerne Slette hiinsides Thissøen, og senere sad og holdt taalmodigt Bladet, hvorpaa jeg tegnede – og hendes og Louise L's⁴ Følgeskab, da jeg tilfods forlod det kjære Vedby. •54• De fulgte mig til Korset paa Veien ad Skellebjerg til, det Kors, jeg har tegnet i den lange Bog 5 Sept;⁵ her vendte de om efter at hun givet mig Frugt til at lædske mig paa underveis. Ved dette Kors saae jeg Dig sidst, venlige Pige! hvor skal vi næste Gang mødes og hvordan?

¹ Brudstykker af Hávamál fra den ældre Edda, henh. strofe 47, 50, 94 og 93. Oversættelsen afviger fra Finnur Magnússons udgave, som Lundbye selv ejede.

² Peter Johannes Neergaard (1815-1887)

³ Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 1251.

⁴ Lundbyes kusine Louise Lundbye (1818-1845).

⁵ Privateje, afbildet i Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, s. 159.

Sept. 52 11. Sept.

LMN

Lovise Marie Neergaard! endnu hører mine Tanker ved Dig. —
"Mand er Mandes Glæde — Troet fortæres, som stæser i de Tøp og
Søttes huerken af Bark eller Blad; saa er den Mand hvem Ingen
gæder, hv. stulde han længe leve? — Tænk af Klog for Menne-
skens Tæmme den mægtige Elskov — men Ingen det mindre, at
anden Mand Kjerlighed hylde; den kalde Skæbning, som giver ringe
Andtryk paa Trossen, det rører den Vise!" — Vel vedt jeg, at jeg er
huerken vis eller klog, og tillige, at jeg ikke stæser sandt sin ere, at
Ingen skulde gæde mig; men dog maatte jeg tænke paa disse
Særlige Steder i Høstmaalen, med Friskhed og Liv, trods dens hvide
Alter, endnu for vor Tid. Det er det Sande: at denne P. er
gjort stærkt Andtryk paa mig, men denne Kjerlighed sees jeg af
de foregaaende Blade har ogsaa gjort mig til. Tænk. Mærkel
henskrives alt dette Nisvas, det er nok: jeg vil glemme hendes
Minde, saalænge jeg nærer noget Haab om at vinde hende, eller
til jeg erkjender, min Fælske for hende var ikke sand Kjerlighed.
Der saaledes naar jeg nu betragte den, men det er ingen Fælske
at en Mand skal kunne finde sin Kone, og derfor, haab med alle
Tanker om Fælske og Forlovelse til jeg stæser fastere paa mine
Bæm. Over 14 Dage har jeg nu været paa Næstinggaard, har daglig
seet hende, daglig glædet mig ved hendes smilde Hjertlige Væsen,
men endnu ingen Spur fundet af hvad der kunde byde Kjerlighed
til mig. Altså er ikke min, hun er god, for god for mig. Aldrig
vil jeg glemme den Omstændighed, hvorved hun plejede sin elskte Broder,
der blev syg, imens jeg var der, heller aldrig hendes Ord paa de
Spædsordstunde, hun og Lovise Lundsbyj kaldte mig at det tagt i.
Den 3. Sept. gik hun med os til en Bakke, som H. G. Andersen

har sået: Deiligheden. Jy tegnede her et Møkest af Equen i min 53.
lange, kjøn Dig, han selv har givet mig; det blæste, og venligt
tilhød him at Malede paa Bladet, der fløjrede for Vinden - Men var
jy henrykt over at tegne dette Møkest, hendes fine fagfulgte
min. Paa, him sad der saa tæt ved mig, havde vi været ene,
jy kunde have tilstaaet hende, hvor kjøn him var mig. - Den
24. Aagust var det den gamle fornem Bonas Fødselsdag. Men
opfordrede mig til at arrangere nogle Tableauer; den ene skulde
se forestille det Spaagivenden, der forud siger Myrdebrengen sin
tilkommende Storhed som den megtige Pave Sixtus eller Gregor,
jy kan ikke huske det. Plim var Moderen, og jy forhaansides
ved at see, hvor him var kjøn i den Drekt, vi i en plast heo-
de laet sammen, him er jo ellers ikke kjøn, jo, naar him om
Aftenen efter en Spredemønt i plast haade Myrket paa de
udfaldene kraller ved at samle Forheeret og lægge det i een
trik Lok bag Oret, da var him et smukt, men det troer him ikke
selv. - Samme Aften tog him en oldgammel, Kæsther
Dreht paa, da her i Familien fra hendes Rodstammoders
Tid, fik en Art. Det laet sammen, jy troer af et gammelt
Dor med Kæstherne kimplinger, og en Nifte i blaanden og
skulde saaledes ligne et gammelt Familienportrait, som vi
finde dem fra forrige Aarhundrede. Og saa der saae him godt
ind. - Saaledes mindes jy mange Ting fra dette Rosag,
men intet er mig saa kjært, som Erindringen om vor Vandring
til Deiligheden, da han gjorde mig opmærksom paa den deilige
Betagning paa den fjørte Lette himsides Thissen, og senere sad
og holdt teatunadig Bladet, hvorpaa jy tegnede - og hendes og
Lunise L's Følgeskab, da jy tilfæds forled det kjøn Vedlig.

54.

De fulgte mig til Koret paa Veien ad Skjellbjerg til, det
Kors, jz har tegnet i den lange Dag 5 Sept; her vendte de
om efterat hun havde givet mig Trogt til et Ledske mig
paa undervejs. Ved dette Kors saae jz Dy sidst, sendige Lige!
Hvor skal vi neste Gang mødes og hvor? 23 Sept. 1841.

Hvor sætter jz en Opholdning
af af Koret ved Korradius-
lyst, ogsaa i Tankerne har jz
set et Kors ved den Dag, da jz
sidst saae hende. — Naften er
Louise Lindtjens kommet fra
Vedbygaard, har endnu i dag set
hende, havde ogsaa pludselig til
mig fra hende, og jz var borte.
eftersat til at bede om en
Dere af den Louise havde sendt
fra Veien, fordi jz tænkte
mig, ~~ikke~~ ^{ikke} ~~ikke~~ ^{ikke} hende, som
jz ikke kan glemme havde givet
Louise den, som hun ogsaa

med gav mig Trogt, da jz forlod Vedby. Underlige Drømme! Hvor
tit siger jz mig ikke: Du maa glemme hende — Du har ingen
Forpligtelse mod hende — Du har ikke Lov at tænke paa hende.
Du er fattig! — Det hjælper Altsammen intet. Og dog er det til-
lige stærke Træl har mig, om ogsaa denne Følelse for
LW (had mig kaldet hende saa) for Louise Marie Nergaard,
om ogsaa den er den rette, rene Kjærlighed, hvorpaa et Liv
Lykke kan bygges? Jz tør endnu ikke tro det, og vil endnu